

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002323

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярошенко Інна Вікторівна

2. Inna Yaroshenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3510-3806

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освіта та розвиток обдарованої особистості

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Освітні, педагогічні науки

Місце роботи здобувача: Заклад дошкільної освіти "Ромашка" Глевахівської селищної ради Київської області

Код за ЄДРПОУ: 20628628

Місцезнаходження: вул. Вокзальна, 21-б, смт. Глеваха, Фастівський р-н., 08631, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9749

Повне найменування юридичної особи: Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 35392834

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-д, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 35392834

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-д, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.23.09

Тема дисертації:

1. Розвиток відчуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання

2. Development of the sense of rhythm in musically gifted children of senior preschool age by means of logorhythmics in the conditions of distance learning

Реферат:

1. У дисертації представлено теоретичне обґрунтування, розробку та експериментальну перевірку методичної моделі розвитку відчуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку в умовах дистанційного навчання. У дослідженні обґрунтовано важливість розвитку відчуття ритму як базового компонента музичної обдарованості, що тісно пов'язаний із загальним психофізичним і мовленнєвим розвитком дошкільників. Наголошено, що ритмічна організація музичного матеріалу виконує не лише

художню, а й пізнавальну, виховну та комунікативну функцію, формуючи передумови для розвитку музичного слуху, мовленнєвої інтонації, координації рухів, здатності до імпровізації та творчої самореалізації. Уточнено сутність понять «обдарованість», «музична обдарованість дітей старшого дошкільного віку», «відчуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку», «дистанційне навчання», «логоритміка в умовах дистанційного навчання». Здійснено аналіз сучасного наукового доробку в галузях музичної педагогіки, психології творчості, логопедії, корекційної педагогіки, які розкривають потенціал засобів логоритміки як ефективного інструменту розвитку ритмічних, мовленнєвих і моторних функцій у дітей. Виокремлено характерні особливості музично обдарованих дітей дошкільного віку, їхні потреби, схильності та психофізіологічні передумови для розвитку музичних здібностей в умовах дистанційного навчання. У межах дослідження проведено констатувальний і формувальний етапи експерименту, що включали діагностику рівнів розвитку відчуття ритму за емоційно-чуттєвим, когнітивно-пізнавальним та творчо-результативним критеріями. Впровадження розробленої методичної моделі розвитку відчуття ритму засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання забезпечило позитивну динаміку у дітей експериментальної групи, перевищивши показники контрольної. Отримані результати свідчать про ефективність запропонованої моделі та доводять доцільність її подальшого використання в системі дошкільної освіти, зокрема в дистанційному форматі. Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягають у наступному: - вперше запропоновано й обґрунтовано інноваційну методичну модель розвитку відчуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання; - уточнено сутність ключових понять дослідження; - виокремлено та схарактеризовано дидактичні принципи розвитку відчуття ритму у зазначеної категорії дітей засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання: принцип добровільності та конфіденційності; принцип емоційної насиченості освітньо-виховного процесу; принцип специфіки вікового зростання особистості; принцип зв'язку музичного виховання з національною культурою; - з'ясовано та обґрунтовано педагогічні умови ефективного розвитку відчуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання: активація мотиваційної спрямованості дітей старшого дошкільного віку на музичну діяльність, забезпечення психологічного комфорту під час проведення музичних занять, використання різних видів музичної діяльності в процесі розвитку відчуття ритму у дошкільників, насиченість музичного заняття різноманітними інтерактивними елементами. Практичне значення результатів дослідження полягає в розробці та впровадженні інноваційної методичної моделі розвитку відчуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання, що сприяє підвищенню якості музичного виховання у сучасних закладах дошкільної освіти. Матеріали дисертації можуть бути корисними для розробки та вдосконалення навчальних курсів («Музичне виховання дітей дошкільного віку в умовах дистанційного навчання», «Сучасні технології в музичному вихованні дошкільників», «Робота з музично обдарованими дітьми»). Вони також стануть у пригоді при проведенні спеціальних семінарів («Розвиток відчуття ритму у дітей старшого дошкільного віку засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання», «Інноваційні методи музичного виховання», «Музична обдарованість: виявлення та розвиток») та для створення онлайн-ресурсів: вебінарів, курсів, інтерактивних завдань для розвитку ритму. Застосування цих матеріалів підвищить якість музичного виховання, розвиток обдарованості та творчого потенціалу дошкільників, а також буде корисним для батьків, чиї діти не відвідують ЗДО. Ключові слова: розвиток, відчуття ритму, старший дошкільник, музичне виховання, музична обдарованість, логоритміка, дистанційне навчання, заклади дошкільної освіти, синтез різновидів мистецтва, орхестика, інтеграція.

2. The dissertation presents a theoretical justification, development, and experimental verification of a methodological model for the development of a sense of rhythm in musically gifted older preschool children under conditions of distance learning. The study substantiates the importance of developing a sense of rhythm as a fundamental component of musical giftedness, which is closely related to the general psychophysical and speech development of preschoolers. It emphasizes that the rhythmic organization of musical material performs not only an artistic but also a cognitive, educational, and communicative function, forming the prerequisites for the

development of musical hearing, speech intonation, coordination of movements, improvisation skills, and creative self-realization. The essence of the concepts «giftedness», «musical giftedness of older preschool children», «sense of rhythm in musically gifted older preschool children», «distance learning» and «logorhythmics in distance learning conditions» has been clarified. The study includes an analysis of contemporary scientific achievements in the fields of music education, the psychology of creativity, speech therapy, and special education, which reveal the potential of logorhythmics as an effective tool for developing rhythmic, speech, and motor functions in children. It identifies the characteristic features of musically gifted preschoolers, their needs, tendencies, and psychophysiological prerequisites for the development of musical abilities in distance learning conditions. The research included ascertaining and formative stages of the experiment, which involved diagnosing the levels of rhythm perception development according to emotional-sensory, cognitive-informational, and creative-resultative criteria. The implementation of the developed methodological model for rhythm perception development through logorhythmics under distance learning conditions resulted in positive dynamics among the children in the experimental group, surpassing the results of the control group. The obtained results indicate the effectiveness of the proposed model and justify its further use in the preschool education system, particularly in a distance format. The scientific novelty and theoretical significance of the research are as follows: - for the first time, an innovative methodological model for the development of rhythm perception in musically gifted older preschool children through logorhythmics in a distance learning context has been proposed and substantiated; - the essence of the key research concepts has been clarified; - didactic principles for developing rhythm perception in this category of children through logorhythmics in distance learning conditions have been identified and described: the principle of voluntariness and confidentiality; the principle of emotional richness in the educational process; the principle of age-specific personality growth; the principle of connecting music education with national culture; - pedagogical conditions for the effective development of a sense of rhythm in musically gifted older preschool children through logorhythmics in distance learning settings have been determined and substantiated: activation of children's motivational focus on musical activity; ensuring psychological comfort during music sessions; the use of various types of musical activity in developing rhythm perception; enriching music classes with diverse interactive elements. The practical significance of the research results lies in the development and implementation of an innovative methodological model for developing rhythm perception in musically gifted older preschoolers through logorhythmics under distance learning conditions, which contributes to improving the quality of music education in modern preschool institutions. The dissertation materials may be useful for developing and improving educational courses («Music Education for Preschool Children in Distance Learning Conditions», «Modern Technologies in Preschool Music Education», «Working with Musically Gifted Children»). They will also be helpful for conducting specialized seminars («Developing Rhythm Perception in Older Preschoolers through Logorhythmics in Distance Learning», «Innovative Methods of Music Education», «Musical Giftedness: Identification and Development») and for creating online resources such as webinars, courses, and interactive rhythm development tasks. Applying these materials will enhance the quality of music education, foster giftedness and creativity in preschoolers, and benefit parents whose children do not attend preschool institutions. Keywords: development, sense of rhythm, older preschooler, music education, musical giftedness, logorhythmics, distance learning, preschool education institutions, synthesis of art forms, orchestrics, integration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ярошенко І. В. (2025). Педагогічні умови розвитку відчуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку засобами логоритміки в умовах дистанційного навчання. Наукові інновації та передові технології, № 2 (42), 1828-1838. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2\(42\)-1828-1838](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2(42)-1828-1838)
- Ярошенко І. В. (2024). Розвиток почуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку в умовах дистанційного навчання. Освіта та розвиток обдарованої особистості, 3 (94), 62-68. DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-62-68](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-62-68)
- Аніщенко Н. В., Ярошенко І.В. (2021). Роль логоритміки в музично-мовленнєвому розвитку дітей дошкільного віку. Педагогічні інновації: ідеї, реалізації, перспективи, 2 (27), 44-52. DOI [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2021-2\(27\)-44-52](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2021-2(27)-44-52)
- Ярошенко І. В. (2020). Особливості підготовки вчителів до музично-творчої діяльності дітей у закладах дошкільної освіти. Педагогічні інновації: ідеї, реалізації, перспективи, 1 (24), 18-25.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення якості музичного виховання музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку у сучасних закладах дошкільної освіти

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аніщенко Наталія Вікторівна
2. Natalija V. Anischenko

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1854-452X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 35392834

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-д, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калмикова Лариса Олександрівна

2. Larysa O. Kalmykova

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7538-2635

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоришин Василь Ілліч

2. Vasyl' I. Fedoryshyn

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-4153-6129

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Університетський

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Поліхун Наталія Іванівна

2. Natalia I. Polychun

Кваліфікація: к. пед. н., старший науковий співробітник, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0176-0752

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 35392834

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-д, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демченко Олена Петрівна

2. Olena P. Demchenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5975-4470

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 35392834

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-д, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VIII. Заклучні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Тищенко Володимир Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Тищенко Володимир Петрович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Слинькова Тетяна Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна